

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۱۲/۱۸

پوهندوی آصف بهاند

لنډی، د ثبوتلو ستونزه

پنځه څلوېښتمه برخه

د چا چې خپله مینه نه وي
مین یې مه کړې د ملا په تعویذونه

تر ونې دنگ لالی می مر دی
چې چپرته دنگه ونه وینم زره می چوینه

د تور توپکو استاکاره!
د ښو ځوانانو خون به ستا تر غاړې وینه

چې بی گناه مرگونه ډیر شول
جانان ته وایه چې وختي کورته راځینه

په لنډیو کې تصویر جوړونه یوه مهمه مسأله ده. که لنډی د شکل یا بڼې له مخې سمه وي، یعنی د لنډی د دواړو بیتونو نهه او دیارلس سیلابونه پوره وي او د انځور او تخیل په کې څه نه وي، نو لنډی به هسې د بڼې یا شکل له مخې موجوده وي، خو کوم خوند او تاثیر به په کې نه وي.

د غه راز ځینې ښاغلي داسې نظر لري چې:

«لنډی شعر دی؛ اصلي توکي یې تخیل، عاطفه، موسیقي، شکل، ژبه او فکر دي. د شعر اصلي توکو ته په پام سره، پر لنډیو خورا جالب بحثونه کېدلی شي. زموږ په ادب تیوریو کې لنډی دا ده، چې لومړی بیت یې نهه او دویم یې دیارلس څپي وي.

د دې لاندې لنډی بیتونه هم نهه او دیارلس دي؛ خو د شعر څه دي پکې؟

نه به د زېږې غوا مېرمن شم
نه به په لوړو بامو وموښم ځگونه»

د پاڼو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

نو د دې په خاطر په لنډيو کې د شکل تر څنگ تخيل، عاطفه او انځور جوړونه ډېره مهمه ده او همدا توکي دي چې د لنډۍ د تلپاتې کېدو لامل کېږي او د خلکو په وړځني ژوند کې بيا - بيا تکرارېږي.

د لنډيو په باب دا يو منل شوی حقيقت دی چې:

لنډۍ په پيل کې د يو تن د احساس زېږنده وي، د ټولنيز ژوند په اوږدو کې نور خلک د خپل ژوند خواږه او ترخه ورباندې ورزياتوي او څه کمونې هم ورته کوي، د اوږدې پروسې له تېرېدو نه وروسته يا منل کېږي او يا له خولونه لويږي. په دې پروسه کې داسې لنډۍ هم رامنځته شوي دي چې له تخليق نه ډېره لږه موده وروسته، له چاپېريال او غوښتنو سره د نه مطابقت په وجه له منځه تللي دي، خو د تاريخ له اوږدوڅخه داسې لنډۍ هم راپاتې دي چې د تيرو نسلونو د زړه غږ يې په هنرمندانه ډول تر نن پورې رارسولای دی.

د دې برخې د بڼه پای له پاره مې دا لنډۍ راټولې کړې دي:

**تر ونې دنگ لالی مې مر دی
چې چېرته دنگه ونه وينم زړه مې چوپينه**

**عالمه! بيا ژمی نيردی شو
څوک به توخيري څوک به پوزه پاکوينه**

**د خزان پاڼه دې کرم خدايه!
که باد را والوت ما به کوم گړنگ ته ورينه**

**د تور توپکو استاکاره!
د بنو ځوانانو خون به ستا تر غاړې وينه**

**چې بي گناه مرگونه ډير شول
جانان ته وايه چې وختي کورته راځينه**

**موږ ه په هرنامه قتلېږو
دتابوتونو بازار گرم دی مينه**

**خدايه! ډيورنډ په سيلاب يوسي
چې روژه ماتې د کابل په اذان شينه!**

**بازار مې ډير تر پامه بد شو
د غلو له لاسه مبابيل نه گرځومه**

**د چا چې خپله مينه نه وي
مين يې مه کړې د ملا په تعويدونه**

**سپوږمې راگوري غلې، غلې
انگېرم داسې چې کوي اشارتونه**

**جنت گتليه، اشنا راشه!
د تا وژلي، ماشوم غواړي خيراتونه**

**وړه يې ورکړم، لويه نه شوم
زما ازار به د رېبار پر غاړه وينه**

که به می یو ساعت هېر پېرې
زما دې هېر شي دا لوستلي کتابونه

د بد مرغی اړخونه پېر دي
زړه می نازک دی، زه به کوم ته وژاړمه

پيغلي په خپل وطن زړې شوي
خوانان زاړه شول په پرديو وطنونه

خدايه د هيلي خای می نشته
منگی به واخلم په گودر به وژاړمه